

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۳/۱۰

میر عبدالواحد سادات

حقوق شرعی یعنی چه؟

دیروز و بمناسبت هشتم مارچ سخنگوی طالبان گفت:

«امارت اسلامی بحقوق شرعی زنان تعهد دارد»

و در ادامه خاطر نشان ساخت که:

«روز جهانی زن فرصت بهتر است که زنان افغان خواهان حقوق شرعی خود شوند»

(بنقل از سایت بی بی سی - دری)

البته درین بحث به تاریخ و هدف سازمان ملل متحد از تعیین هشت مارچ بحیث روز بین المللی زن که همانا مبارزه و تلاش بخاطر برابری و مساوات است نمی پردازیم.

اماج این یادداشت فشرده ، افاده حقوق شرعی از طرف طالبان است که پیوسته انرا تکرار و از ان پیراهن حضرت عثمان ساخته اند.

طالبان با شعار برقراری « شریعت اسلامی » طوری برخورد می نمایند که ، گویا کدام کشور به زعم خودشان « کفری » را « فتح »

نموده اند و یا شاید از تاریخ حدود چهارده صد سال اسلامی کشور شان بی اطلاع می باشند.

«حقوق شرعی» یا بقول وطنی ما ، « سوتنه حافظ:»

پر واضح است که هر دین و منجمله دین مقدس اسلام يك ظرفیت وسیع است و درین چهارده قرن و از همان صدر اسلام تا کنون کم نبوده اند ، گروه های که اغراض سیاسی شانرا پوشش « دینی » داده اند و از دین بحیث ابزار پروژه های سیاسی و حتی استخباراتی استفاده نموده و مینمایند.

طرح طالبان مبنی بر تطبیق شریعت و یا به صورت مشخص در همین بحث ، ذکر افاده « حقوق شرعی » ، این سوال را مطرح مینماید که:

کدام شریعت ؟

افزون بر مذاهب رسمی ، ما با صد ها برداشت فقهی مواجه می باشیم . در نیم اخیر مردم برداشت های متفاوت از دین و شریعت را در افغانستان ازمایش نموده اند ، که همه مدعی اسلامی و پسوند « اسلامی » را بکارمیرند.

همین اکنون در میان طالبان لاقول دو برداشت متفاوت از دین و شریعت وجود دارد که هردو طالب و علی الظاهر مربوط يك امارت و امیر المؤمنین می باشند . وجه مشترك هردو گروه حقانی با سابقه تنظیمی - جهادی و طالبان خط ملا محمد عمر و یا چنانچه گفته می شود ، طرفداران ملا برادر اخوند ، برداشت قشری از جوهر دین و سواد کم اسلامی است ، و هردو دین بزرگ و مقدس اسلام را به ریش و حجاب خلاصه ساخته و قویاً زن ستیز و نگاه مرد سالارانه به زن دارند.

بدینترتیب افاده های « شرعی » و « فقه » به تعداد گروه ها و حتی تعداد ملا های مقتدر ، فراوان وجود دارد . همان شوخی مرسوم در میان همسلکان ما در وزارت عدلیه که از « جنگل قوانین » بخاطر کثرت قوانین یاد مینمودند

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بڼی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

، در احوال جاری بحساب « جنگل برداشت از فقه » مصداق دارد و هر کدام خود را محق و ذیحق و ناف زمین می پندارند و ألقاب خلیفه و امیر المؤمنین و ... دارا می باشند.

با شکل گیری دولت های ملی - مدرن در جهان بخاطر مقابله با این کثرت منابع و مصادر برای تعریف حق و تعیین تکلیف ، موضوع

قانون ملی و سیادت و حاکمیت قانون در ساحه قلمرو يك دولت ملی مطرح گردید . در افغانستان نیز همزمان با تلاش برای شکل گیری موسسات دولتی ، توجه به نیاز قانون و مقررات دولتی مطرح گردید . با انفاذ نخستین قانون اساسی و ایجاد اولین دولت ملی در زمان شاه امان الهه بخاطر گذار افغانستان بشاهراه ترقی و تجدد نهضت بزرگ تقنینی در کشور براه افتید و تا هفتاد قانون و مقررره برای تنظیم حیات اجتماعی و سیاسی نافذ گردید.

روشن ساختن این موضوع را ضرور میدانم که:

هیچگاه نه در انوقت و نه در صد سال اخیر که افغانستان شش قانون اساسی را تجربه نمود ، سوال غیر اسلامی بودن قوانین مطرح نبوده است و چنانچه در قوانین اساسی قید گردیده است:

"در افغانستان قانون مناقض اصول دین مقدس اسلام نافذ شده نمیتواند"

بدینرو همه قوانین در صد سال اخیر در مغایرت با اصول دین و ایین مردم قرار نداشته است.

اما دشمنان تاریخی افغانستان که از همان شاه امان الهه و تاکنون مانع گذار افغانستان بشاهراه ترقی می باشند ، سوال را بحساب اسلام و قانون مطرح و قانون را مخالف دین وانمود ساخته اند ، چنانچه ملا عبدالله معروف به ملای لنگ در مظاهره ولایت پکتیا که به اشاره انگلیس و مصوبه مدرسه دیوبند سازماندهی گردید ، در يك دست قرآنکریم و در دست دیگر قانون اساسی را گرفته و از مردم سوال نمود که:

کدام يك را قبول دارید ؟

بزرگترین تحول در عرصه تثبیت حقوق و ازادیهای مردم در افغانستان انفاذ قوانین مدنی است که سر انجام بعد از انفاذ قانون اساسی (۱۳۴۳ شمسی) مفکوره تدوین کد مدنی بوجود آمد و بعد از سالها کاروی پروژه ان در جمهوریت اول و زمان محمد داود فقید افغانستان صاحب کد مدنی و یا قانون بزرگ مدنی گردید که در (۲۴۱۶) ماده و بر اساس مذاهب فقهی چهارگانه دین اسلام ، مجموع حقوق ، مکلفیت و ازادیهای مدنی و سیاسی مردم را تعریف و مسجل ساخت . بافت نورمهای جهانی مندرج در میثاقهای بین المللی درین کد ستودنی است

از انفاذ کد مدنی در کشور میتوان بمتابیه انقلاب بزرگ در عرصه تقنینی و تکامل قانون گذاری یاد نمود و با درک از همین اهمیت سترگ ان درین نیم قرن و در دولت ها و رژیم های متفاوت سیاسی افغانستان تداوم ان زیر سوال نرفته است.

ذکر این حقیقت بویژه به نسل جوان کشور حایز اهمیت است که:

در تدوین این قانون مدنی بزرگترین اسلام شناسان و علمای دینی افغانستان و جامعه الأزهر مصر اشتراك داشته اند و به یقین که رهبران طالبان حیثیت طالب مبتدی انان را دارند.

اکنون اگر طالبان واقعا تطبیق اسلام واقعی را میخواهند ، باید رسماً و علناً تصویب و اعلام نمایند که:

بحقوق دینی و شرعی مردم و منجمله زنان مطابق به احکام قانون مدنی افغانستان متعهد می باشیم.

در غیر ان برخورد ایدئولوژیک با حقوق زنان و بر اساس برداشت شخصی و گروهی از دین و شریعت که به سخره گرفتن دین و ایین و تاریخ کشور می باشد ، مورد قبول جامعه اسلامی و مردم مظلوم و مسلمان افغانستان نمی باشد

بسیار ضرور است تا تمام مدافعان صادق حقوق و ازادیهای مردم و منجمله زنان و مدافعان حقوق زن در داخل و خارج کشور ، استمرار قانون مدنی افغانستان را بحیث خواست مشترك شان مطرح نمایند.

با حرمت